

Шиелі ауданы бойынша 2025 - 2029 жылдарға арналған жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі жоспарды бекіту туралы

Қызылорда облысы Шиелі аудандық мәслихатының 2025 жылғы 28 ақпандағы №26/4 шешімі

Қазақстан Республикасының "Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы" Заңының 6-бабы 1-тармағының 15) тармақшасына, Қазақстан Республикасының "Жайылымдар туралы" Заңының 8-бабы 1) тармақшасына, 13-бабына, Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің орынбасары – Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 2017 жылғы 24 сәуірдегі №173 "Жайылымдарды ұтымды пайдалану қағидаларын бекіту туралы" бұйрығына, Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 2020 жылғы 29 сәуірдегі №145 "Ауыл шаруашылығы жануарларын жаюдың үлгілік қағидаларын бекіту туралы" бұйрығына, Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 2024 жылғы 29 шілдедегі №263 "Жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі үлгілік жоспарды бекіту туралы" бұйрықтарына сәйкес, Шиелі аудандық мәслихаты **ШЕШІМ ҚАБЫЛДАДЫ:**

1. Осы шешімнің қосымшасына сәйкес Шиелі ауданы бойынша 2025- 2029 жылдарға арналған жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі жоспар бекітілсін.

2. "Жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі 2024-2025 жылдарға арналған жоспарын бекіту туралы" Шиелі аудандық мәслихатының 2024 жылғы 11 наурыздағы №14/27 шешімінің күші жойылды деп танылсын.

3. Осы шешім оның алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Шиелі аудандық мәслихатының төрағасы

М. Тұрабаев

Шиелі аудандық мәслихатының

2025 жылғы "28" ақпандағы

26/4 шешіміне қосымша

Шиелі ауданы бойынша 2025-2029 жылдарға арналған жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі жоспар

1. Осы Шиелі ауданы бойынша 2025-2029 жылдарға арналған жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі жоспар (бұдан әрі – Жоспар) Қазақстан Республикасының "Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы" Заңының 6-бабы 1-тармағының 15) тармақшасына, Қазақстан Республикасының "Жайылымдар туралы" Заңының 8-бабы 1) тармақшасына, 13-

бабына, Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің орынбасары – Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 2017 жылғы 24 сәуірдегі №173 "Жайылымдарды ұтымды пайдалану қағидаларын бекіту туралы" бұйрығына, Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 2020 жылғы 29 сәуірдегі №145 "Ауыл шаруашылығы жануарларын жаюдың үлгілік қағидаларын бекіту туралы" бұйрығына, Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 2024 жылғы 29 шілдедегі №263 "Жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі үлгілік жоспарды бекіту туралы" бұйрықтарына сәйкес әзірленді.

2. Жоспар жайылымдарды ұтымды пайдалану, азыққа деген қажеттілікті орнықты қамтамасыз ету және жайылымдардың тозу процестерін болдырмау мақсатында қабылданды.

3. Жоспарда мынандай қосымшалар қамтылған:

1) осы Жоспардың 1-қосымшасына сәйкес әкімшілік-аумақтық бірлік аумағында жайылымдардың жер санаттары бөлінісінде орналасу схемасы (картасы);

2) осы Жоспардың 2-қосымшасына сәйкес жеке ауладағы ауыл шаруашылығы жануарларын жаю бойынша халықтың мұқтаждығына арналған жайылымдар;

3) осы Жоспардың 3-қосымшасына сәйкес ұсынылатын жайылым айналымдарының схемалары көрсетілген схема (карта);

4) осы Жоспардың 4-қосымшасына сәйкес ауыл шаруашылығы жануарларын айдауға арналған сервитуттар, мал айдайтын трассалар және жайылымдық инфрақұрылымның өзге де объектілері, сондай-ақ мал қорымдары (биометриялық шұңқырлар) белгіленетін схема (карта);

5) осы Жоспардың 5-қосымшасына сәйкес жайылымды пайдаланушыларға жер пайдалануға берілуі мүмкін жайылымдар белгіленген схема (карта);

6) осы Жоспардың 6-қосымшасына сәйкес халықтың жеке ауласындағы ауыл шаруашылығы жануарларын жаю жөніндегі мұқтаждықтарын қанағаттандыру мақсатында резервке алынуға жататын жайылымдарды белгілейтін схема (карта);

7) осы Жоспардың 7-қосымшасына сәйкес суды тұтыну нормасына сәйкес жасалған су көздеріне (көлдерге, өзендерге, тоғандарға, қазандарға, суару немесе суландыру каналдарына, құбырлы немесе шахта құдықтарына) қол жеткізу схемасы;

8) осы Жоспардың 8-қосымшасына сәйкес ауыл шаруашылығы жануарларының басын шалғайдағы жайылымдарға орналастыру схемасы;

9) осы Жоспардың 9-қосымшасына сәйкес ауылдық округке кіретін ауылдық елді мекендер арасында жайылымдарды жобалық бөлу (қайта бөлу);

10) тиісті әкімшілік-аумақтық бірлікте жайылымдарды ұтымды пайдалану үшін қажетті мынадай талаптарды қамтиды:

"Жайылымдардың жалпы алаңына түсетін жүктеменің шекті рұқсат етілетін нормасын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 2015 жылғы 14 сәуірдегі №3-3/332 бұйрығына (Нормативтік құқықтық актілерді

ауылдық округтердің атауы	ы қ объектілер жіктеуішінің коды	ауыл шаруашылығы мақсатын дағы	елді мекендердің	және өзге де ауыл шаруашылығы мақсатындағы емес	ерекше қорғалатын табиғи аумақтардың	орман қорының	су қорының	босалқы жер	Жерлер жиыны
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Шиелі	-	304085,68	61614	36059,9	-	1663594	18436,1	1155965,35	3239755

Елді мекеннің жайылымдарын бөлу, мың гектар

№ п/п	Кент және ауылдық округтің атауы	Әкімшілік-аумақтық объектілер жіктеуішінің коды	Елді мекеннің атауы	Жайылымдардың жалпы алаңы, мың гектар	Жайылымдардың алаңдары мен түрлері					
					жеке ауладағы ауыл шаруашылығы жануарларын жаю бойынша халық мұқтажын қанағаттандыруға арналған, мың гектар	көпшілік пайдаланатын, мың гектар	шалғайдағы, мың гектар	маусымдық, мың гектар	аридтық, мың гектар	екпе жайылымдар, мың гектар
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Шиелі кенті	-	Шиелі кенті	1959	-	-	-	-	-	-
2	Ақмая ауылдық округі	435233000	Ақмая ауылдық округі	1570,73	-	-	-	-	-	-
3	Ақмая ауылдық округі, Қосарық елді мекені	435233000	Ақмая ауылдық округі, Қосарық елді мекені	167	-	-	-	-	-	-
4	Ақтоған ауылд		Ақтоған ауылд	698	-	-	-	-	-	-

	ы қ округі	435234 000	ы қ округі							
5	Алмал ы ауылд ы қ округі	435235 000	Алмал ы ауылд ы қ округі	668	-	-	-	-	-	-
6	Алмал ы ауылд ы қ округі, Тоғайл ы елді мекені	435235 000	Алмал ы ауылд ы қ округі, Тоғайл ы елді мекені	1	-	-	-	-	-	-
7	Алмал ы ауылд ы қ округі, 20- бекет	435235 000	Алмал ы ауылд ы қ округі, 20- бекет	99	-	-	-	-	-	-
8	Бәйгек ұ м ауылд ы қ округі	435237 000	Бәйгек ұ м ауылд ы қ округі	1127	-	-	-	-	-	-
9	Бәйтер е к ауылд ы қ округі	435239 000	Бәйтер е к ауылд ы қ округі	1459,4	-	-	-	-	-	-
10	Бәйтер е к ауылд ы қ округі, Ақтам елді мекені	435239 000	Бәйтер е к ауылд ы қ округі, Ақтам елді мекені	1256	-	-	-	-	-	-
11	Бестам ауылд ы қ округі	435238 000	Бестам ауылд ы қ округі	601	-	-	-	-	-	-
12	Еңбек ш і ауылд ы қ округі	435243 000	Еңбек ш і ауылд ы қ округі	1013,6 9	-	-	-	-	-	-
	Еңбек ш і		Еңбек ш і							

[illegible]

22	Қоғал ы ауылд ы қ округі	435258 000	Қоғал ы ауылд ы қ округі	668	-	-	-	-	-	-
23	Кердел і ауылд ы қ округі	435253 000	Кердел і ауылд ы қ округі	995,52	-	-	-	-	-	-
24	Майлы тоғай ауылд ы қ округі	435256 000	Майлы тоғай ауылд ы қ округі	2068	-	-	-	-	-	-
25	Талапт а н ауылд ы қ округі	435259 000	Талапт а н ауылд ы қ округі	3779	-	-	-	-	-	-
26	Тартоғ а й ауылд ы қ округі	435261 000	Тартоғ а й ауылд ы қ округі	1333	-	-	-	-	-	-
27	Тұран ауылд ы қ округі	435263 000	Тұран ауылд ы қ округі	562,5	-	-	-	-	-	-
28	Телікө л ауылд ы қ округі	435262 000	Телікө л ауылд ы қ округі	809	-	-	-	-	-	-
29	Ортақ шыл ауылд ы қ округі	435267 000	Ортақ шыл ауылд ы қ округі	1317	-	-	-	-	-	-
30	Ортақ шыл ауылд ы қ округі, Қылқа йың елді мекені	435267 000	Ортақ шыл ауылд ы қ округі, Қылқа йың елді мекені	343	-	-	-	-	-	-
31	Сұлутө б е ауылд		Сұлутө б е ауылд	2021	-	-	-	-	-	-

	ы қ округі	435257 000	ы қ округі							
32	Сұлутө б е ауылд ы қ округі, 1 - Мамыр елді мекені	435257 000	Сұлутө б е ауылд ы қ округі, 1 - Мамыр елді мекені	1295	-	-	-	-	-	-
33	Сұлутө б е ауылд ы қ округі, Жаназ ар елді мекені	435257 000	Сұлутө б е ауылд ы қ округі, Жаназ ар елді мекені	2046	-	-	-	-	-	-

8. Шиелі ауданы Қызылорда облысының оң түстік бөлігінде орналасқан. Аудан аумағы құрғақ, даласы бетеге-селеулі белдем тармағына жатады. Дала өсімдігі басым болуы анықталды, оның негізгі түрлері: бетеге, селеулер, сұлыбас және шамалы даланың түрлі шөптерінің қатысуымен әр түрлі жусанның түрлері.

9. Табиғи ауа-райының жағдайлары бойынша: дала аймағының шегінде және агроклиматтық көрсеткіштер бойынша, олар үшін тән қасиет: қатал ұзақ қыста, қысқа қалыпты ыстық жазда, қыстың және жаз температураларының күрт қарама-қайшылықтарымен, жылдық жауын-шашынның аз мөлшерімен сипатталады.

10. Аудан аумағында гидрографиялық торап нашар дамыған. Жайылымды суландыру табиғи апандар, шахталы құдықтармен қамтамасыз етіледі. Судың сапасы әлсіз тұздылау, малдарды суару үшін жарамды.

11. Ауданда ауыл шаруашылықтың негізгі саласы егін шаруашылығы мен мал шаруашылығын өсіру болып табылады.

12. Қазіргі таңда ауданда 84511 бас ірі қара мал, 141603 бас уақ мал, 26218 бас жылқы, 1221 бас түйе бар.

13. Ауданда 4 мал қорымы және 23 ветеринариялық пунктер жұмыс жасайды.

Ветеринариялық - санитариялық объектілер туралы мәліметтер:

№	Кент және ауылдық округтің атауы	Ветеринариялық пункттері	Мал тоғыту орындары	Қолдан ұрықтандыру пункттері	Мал қорымдары	
					жоспарланған ы	салынғаны
1	Шиелі кенті	1	-	-	-	-
2	Ақмая ауылдық округі	1	-	-	-	-
	Ақмая ауылдық					

3	округі, Қосарық елді мекені	1	-	-	-	-
4	Ақтоған ауылдық округі	1	-	-	-	-
5	Алмалы ауылдық округі	1	-	-	-	-
6	Алмалы ауылдық округі, Тоғайлы елді мекені	1	-	-	-	-
7	Алмалы ауылдық округі, 20- бекет	1	-	-	-	-
8	Бәйгеқұм ауылдық округі	1	-	-	-	-
9	Бәйтерек ауылдық округі	1	-	-	-	-
10	Бәйтерек ауылдық округі, Ақтам елді мекені	1	-	-	-	-
11	Бестам ауылдық округі	1	-	-	-	-
12	Еңбекші ауылдық округі	1	-	-	-	-
13	Еңбекші ауылдық округі, Қосүйеңкі елді мекені	1	-	-	-	-
14	Жанатұрмыс ауылдық округі	1	-	-	-	-
15	Жуантөбе ауылдық округі	1	-	-	-	-
16	Жөлек ауылдық округі	1	-	-	-	-
	Жөлек ауылдық					

17	округі, Жуантөбе елді мекені	1	-	-	-	-
18	Жиделіарық ауылдық округі	1	-	-	-	-
19	Ііркөл ауылдық округі	1	-	-	-	1
20	Ііркөл ауылдық округі, Жансейіт елді мекені	1	-	-	-	-
21	Қарғалы ауылдық округі	1	-	-	-	-
22	Қоғалы ауылдық округі	1	-	-	-	-
23	Керделі ауылдық округі	1	-	-	-	1
24	Майлытоғай ауылдық округі	1	-	-	-	-
25	Талаптан ауылдық округі	1	-	-	-	-
26	Тартоғай ауылдық округі	1	-	-	-	1
27	Тұран ауылдық округі	1	-	-	-	-
28	Телікөл ауылдық округі	1	-	-	-	1
29	Ортақшыл ауылдық округі	1	-	-	-	-
30	Ортақшыл ауылдық округі, Қылқайың елді мекені	1	-	-	-	-
31	Сұлутөбе ауылдық округі	1	-	-	-	-

32	Сұлтөбе ауылдық округі, Мамыр елді мекені	1	-	-	-	-
33	Сұлтөбе ауылдық округі, Жаназар елді мекені	1	-	-	-	-

14. Жайылым өнімділігін анықтау үшін геоботаникалық зерттеулердің деректері қолданылды. Жайылымдардың құрғақ массада орташа өнімділігі 1,5 -2,0 центнер/гектар құрайды. Шабылған шөп пен жасанды шабылған шөптің қосалқы азығы қыстау кезеңінде қолданылады.

15. Жайылым сыйымдылығын анықтау, жайылым кезеңінде оның өнімділігі туралы деректер негізінде құрылған. Шамамен алғанда, малдар үшін азықтардың келесі нормалары алынды (орта есеппен бір мал үшін): мүйізді ірі қара мал - 4 кг, мүйізді ұсақ мал - 2 кг, жылқы және түйе - 6 кг. Жайылым кезеңінің ұзақтылығы 180-200 күнді құрайды. Бұл тұрғыда, жайылым өнімін, жануарлар үшін азықты бір күнде қажет ету көлемін, жайылым кезеңінің ұзақтылығын біле отырып, жайылымның сыйымдылығын анықтауға болады.

16. Екпе және аридтік жайылымдарда ауыл шаруашылығы жануарларын жаю ерекшеліктері:

1) ауыл шаруашылығы жануарларын жаюдың және айдаудың маусымдық маршруттарын белгілейтін жайылымдарды пайдалану жөніндегі күнтізбелік кестесі, сонымен қатар жайылым айналымының ұзақтығы;

2) топырақ климаттық аймаққа, ауыл шаруашылығы жануарлар түрлеріне, сондай – ақ жайылым айналымына тәуелді;

3) далада – 160-180 күн;

4) шөлейтте – 160-180 күн;

5) Мал жаю ұзақтығы: сүтті ірі қара малдар үшін минималды, етті ірі қара малдар, қой, жылқы, түйелер үшін – максималды және қар жамылғысының тереңдігі мен тығыздығына және басқа да факторларға байланысты.

17. Малды айдап өтуге арналған сервитуттар туралы мәліметтер.

Шиелі ауданы бойынша малды айдап өту жолы 150 км құрайды.

Ескерту: аббревиатуралардың ажыратылып жазылуы:

га – гектар;

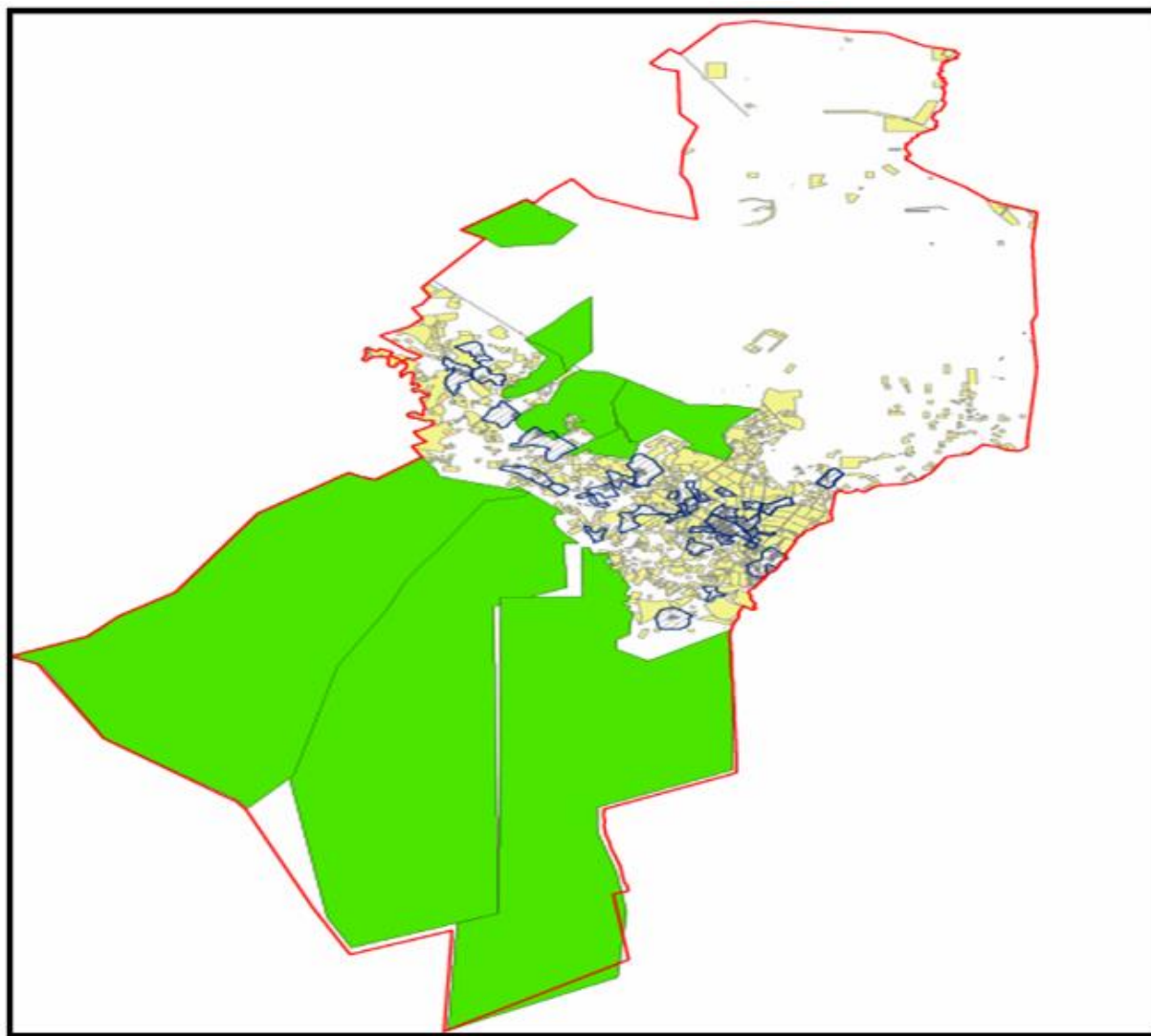
С – Цельсия көрсеткіші;

мм – миллиметр;

кг – килограмм;

арналған жайылымдарды басқару және
оларды
пайдалану жөніндегі жоспарға 1-
қосымша

**Әкімшілік-аумақтық бірлік аумағында жайылымдардың жер санаттары бөлінісінде орналасу
схемасы (картасы)**

Атауы	Аумағы (га)
Шаруа қожалығын жүргізуге арналған жерлер	304085,68
Өнеркәсіп жерлер	36059,9
Орман қоры жері	1663594
Босалқы жер қоры	1155965,35

ШАРТТЫ БЕЛГІЛЕРІ:

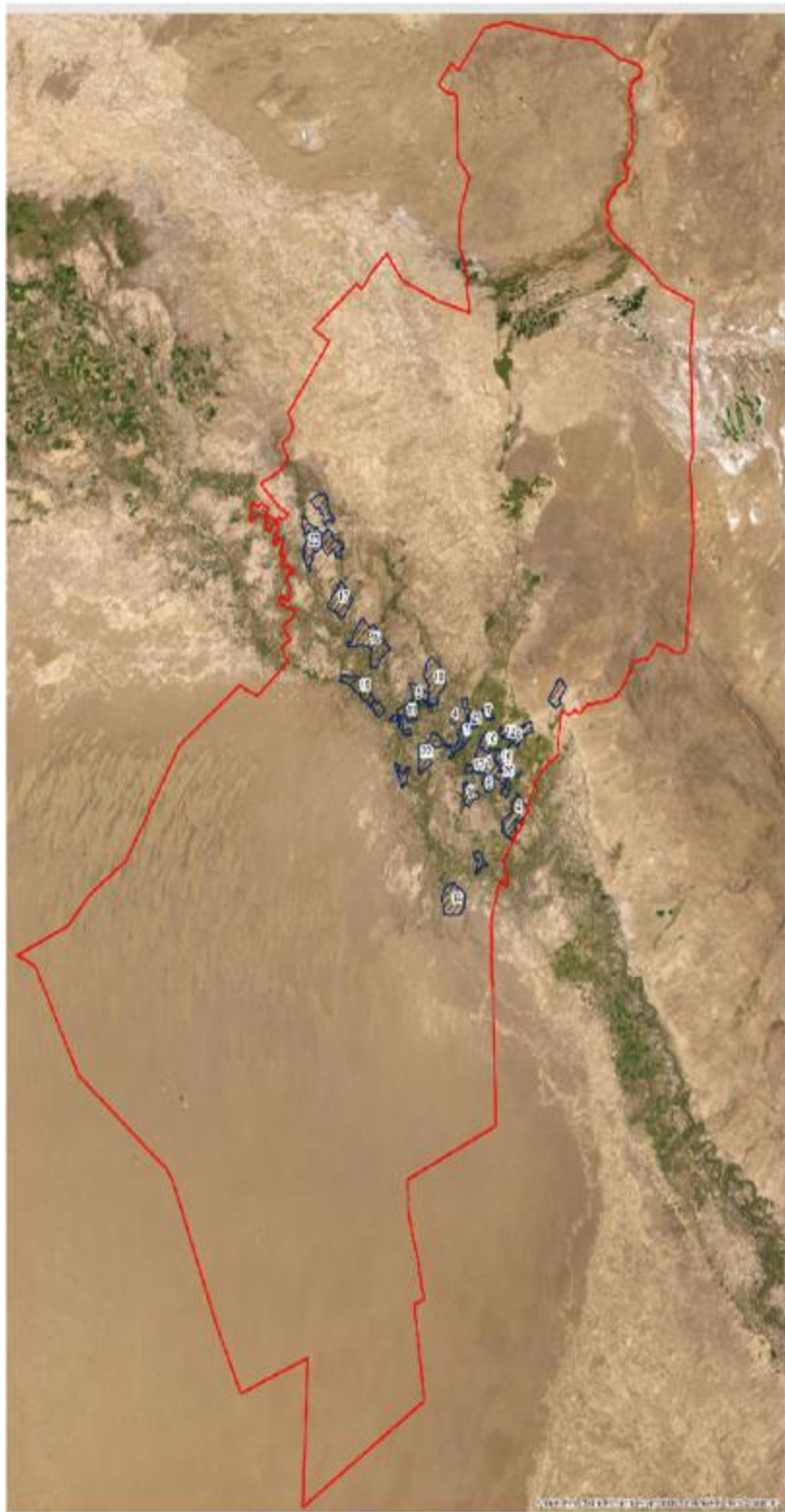
- - Елді-мекендер шекаралары
- - Шаруа қожалығын жүргізуге арналған жерлер
- - Орман қоры жерлері
- - Босалқы жер қоры
- - Аудан шекарасы

Шиелі ауданы бойынша 2025-2029
жылдарға
арналған жайылымдарды басқару және
оларды
пайдалану жөніндегі жоспарға 2-
қосымша

Жеке ауладағы ауыл шаруашылығы жануарларын жаю бойынша халықтың мұқтаждығына арналған жайылымдар, оның ішінде қоғамдық жайылымдар белгіленген схема (карта)

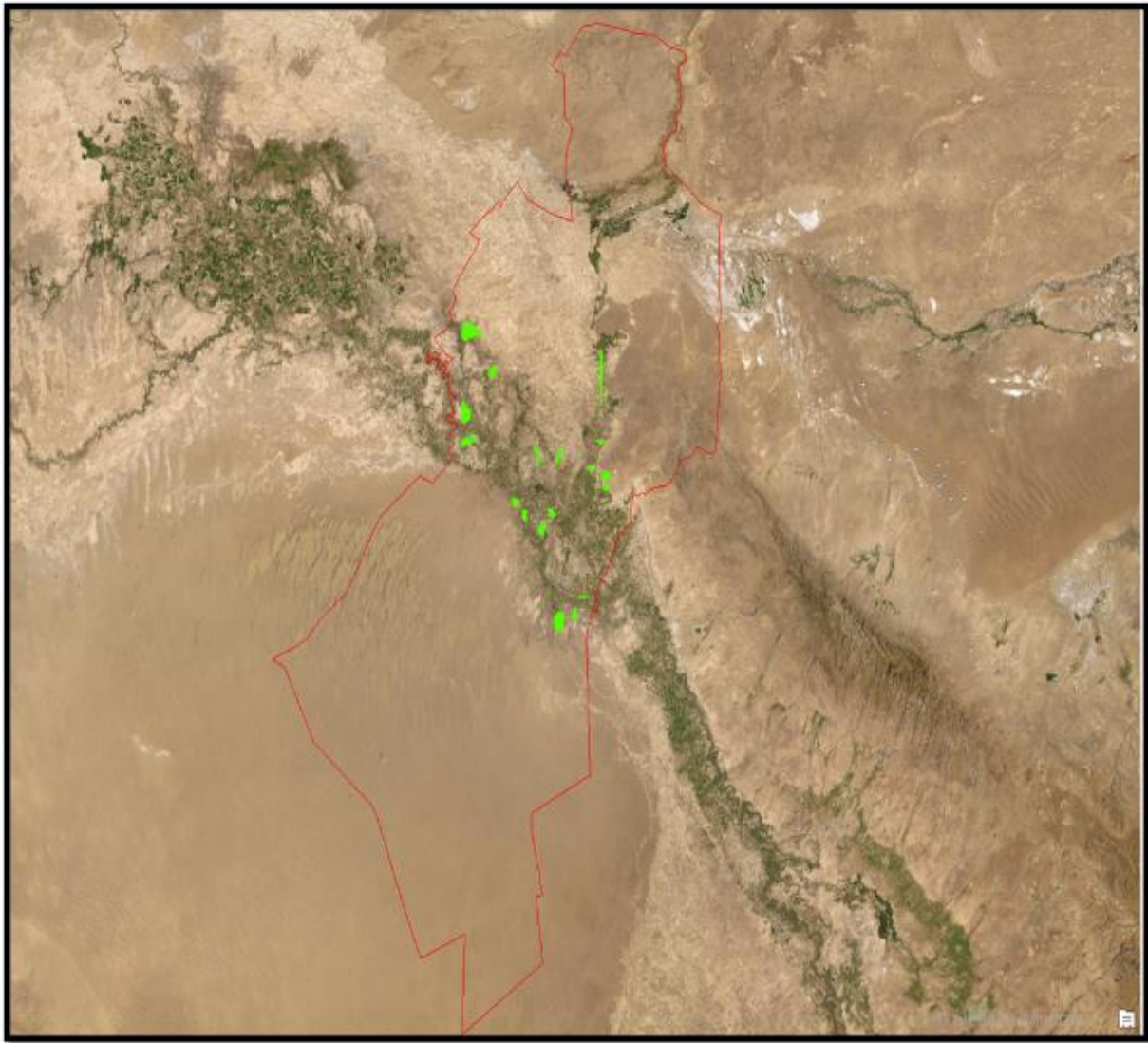
№	Елді мекендер	Жайылымдық алқаптар көлемі (га)
1	Шиелі кенті	1959
2	Ақмая ауылдық округі	1570,73
3	Ақмая ауылдық округі, Қосарық елді мекені	167
4	Ақтоған ауылдық округі	698
5	Алмалы ауылдық округі	668
6	Алмалы ауылдық округі, Тоғайлы елді мекені	1
7	Алмалы ауылдық округі, 20- бекет	99
8	Бәйгекұм ауылдық округі	1127
9	Бәйтерек ауылдық округі	1459,4
10	Бәйтерек ауылдық округі, Ақтам елді мекені	1256
11	Бестам ауылдық округі	601
12	Еңбекші ауылдық округі	1013,69
13	Еңбекші ауылдық округі, Қосүйеңкі елді мекені	1639,5
14	Жанатұрмыс ауылдық округі	1360,165
15	Жуантөбе ауылдық округі	944
16	Жөлек ауылдық округі	1467
17	Жөлек ауылдық округі, Жуантөбе елді мекені	1032
18	Жиделіарық ауылдық округі	591
19	Иіркөл ауылдық округі	513,365
20	Иіркөл ауылдық округі, Жансейіт елді мекені	466
21	Қарғалы ауылдық округі	3251
22	Қоғалы ауылдық округі	668

23	Керделі ауылдық округі	995,52
24	Майлытоғай ауылдық округі	2068
25	Талаптан ауылдық округі	3779
26	Тартоғай ауылдық округі	1333
27	Тұран ауылдық округі	562,5
28	Телікөл ауылдық округі	809
29	Ортақшыл ауылдық округі	1317
30	Ортақшыл ауылдық округі, Қылқайың елді мекені	343
31	Сұлутөбе ауылдық округі	2021
32	Сұлутөбе ауылдық округі, 1- Мамыр елді мекені	1295
33	Сұлутөбе ауылдық округі, Жаназар елді мекені	2046

Шиелі ауданы бойынша 2025-2029
жылдарға
арналған жайылымдарды басқару және
оларды
пайдалану жөніндегі жоспарға 3-
қосымша

Ұсынылатын жайылым айналымдарының схемалары көрсетілген схема (карта)

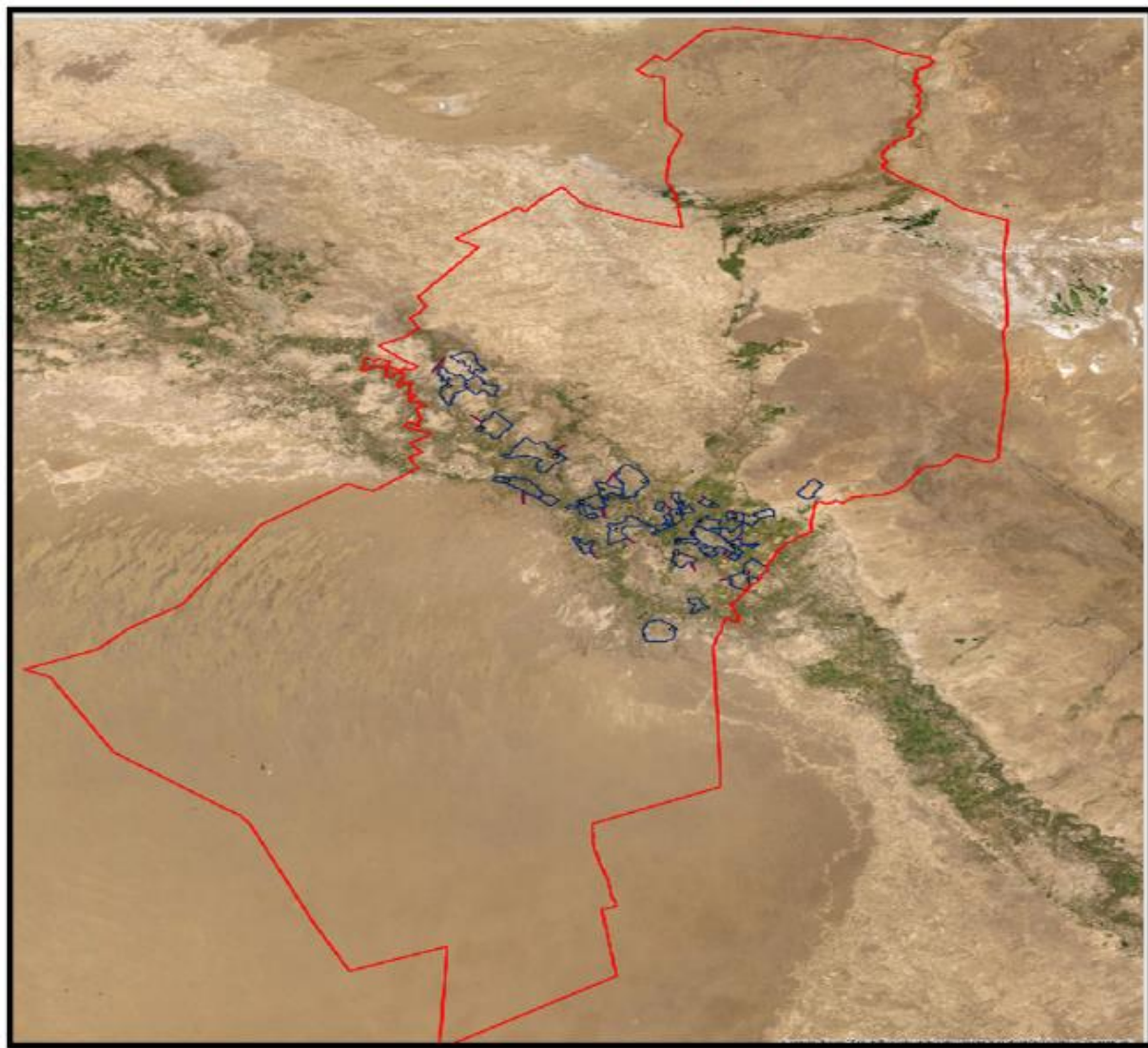

ШАРТТЫ БЕЛГІЛЕРІ:

- - Аудан шекарасы
- - Ұсынылатын жайылым айналымдары

Шиелі ауданы бойынша 2025-2029
жылдарға
арналған жайылымдарды басқару және
оларды
пайдалану жөніндегі жоспарға 4-
қосымша

Ауыл шаруашылығы жануарларын айдауға арналған сервитуттар, мал айдайтын трассалар және жайылымдық инфрақұрылымның өзге де объектілері, сондай-ақ мал қорымдары (биометриялық шұңқырлар) белгіленетін схема (карта)

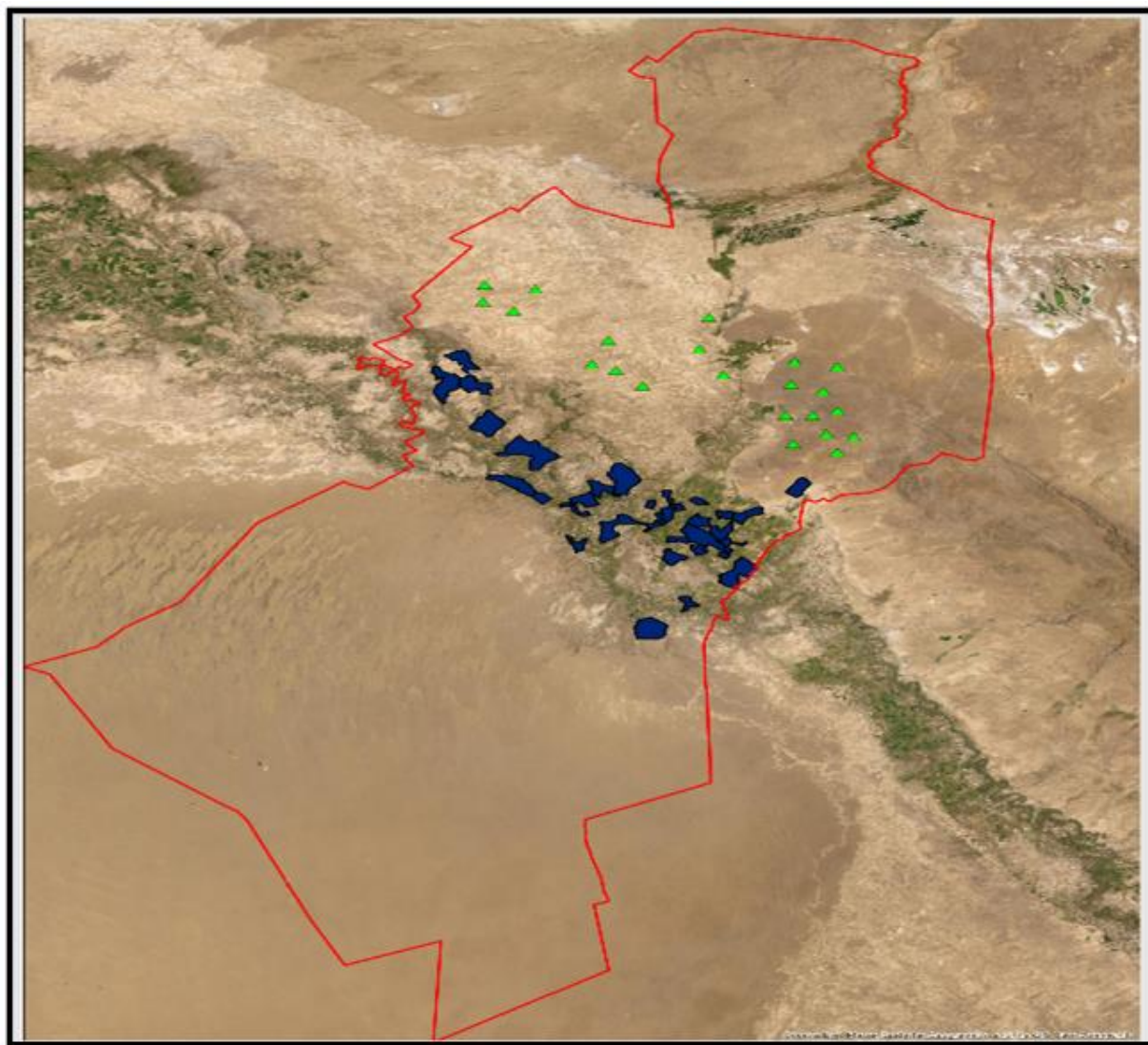

ШАРТТЫ БЕЛГІЛЕРІ:

- - Аудан шекарасы
- - Мал айдайтын трассалар
- - Елді мекендер шекарасы
- - Мал қорымдары (биометриялық шұңқырлар)

Шиелі ауданы бойынша 2025-2029
жылдарға
арналған жайылымдарды басқару және

**Жайылымды пайдаланушыларға жер пайдалануға берілуі мүмкін жайылымдар белгіленген
схема (карта)**

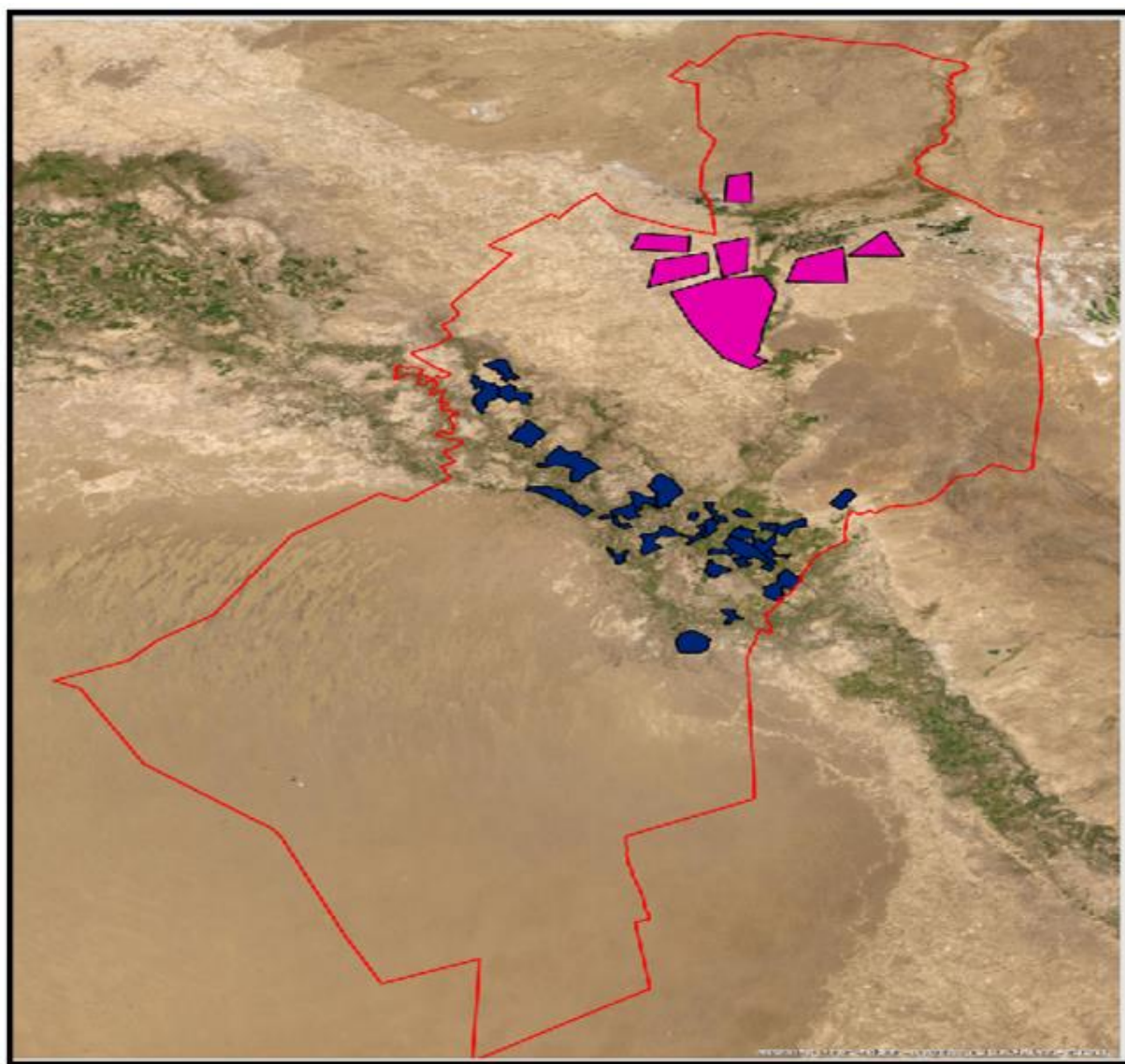

ШАРТТЫ БЕЛГІЛЕРІ:

- - Елді мекендер
- - Жер пайдалануға берілуі мүмкін жайылымдар
- - Аудан шекарасы

арналған жайылымдарды басқару және
оларды
пайдалану жөніндегі жоспарға 6-
қосымша

**Халықтың жеке ауласындағы ауыл шаруашылығы жануарларын жаю жөніндегі
мұқтаждықтарын қанағаттандыру мақсатында резервке алынуға жататын жайылымдарды
белгілейтін схема (карта)**

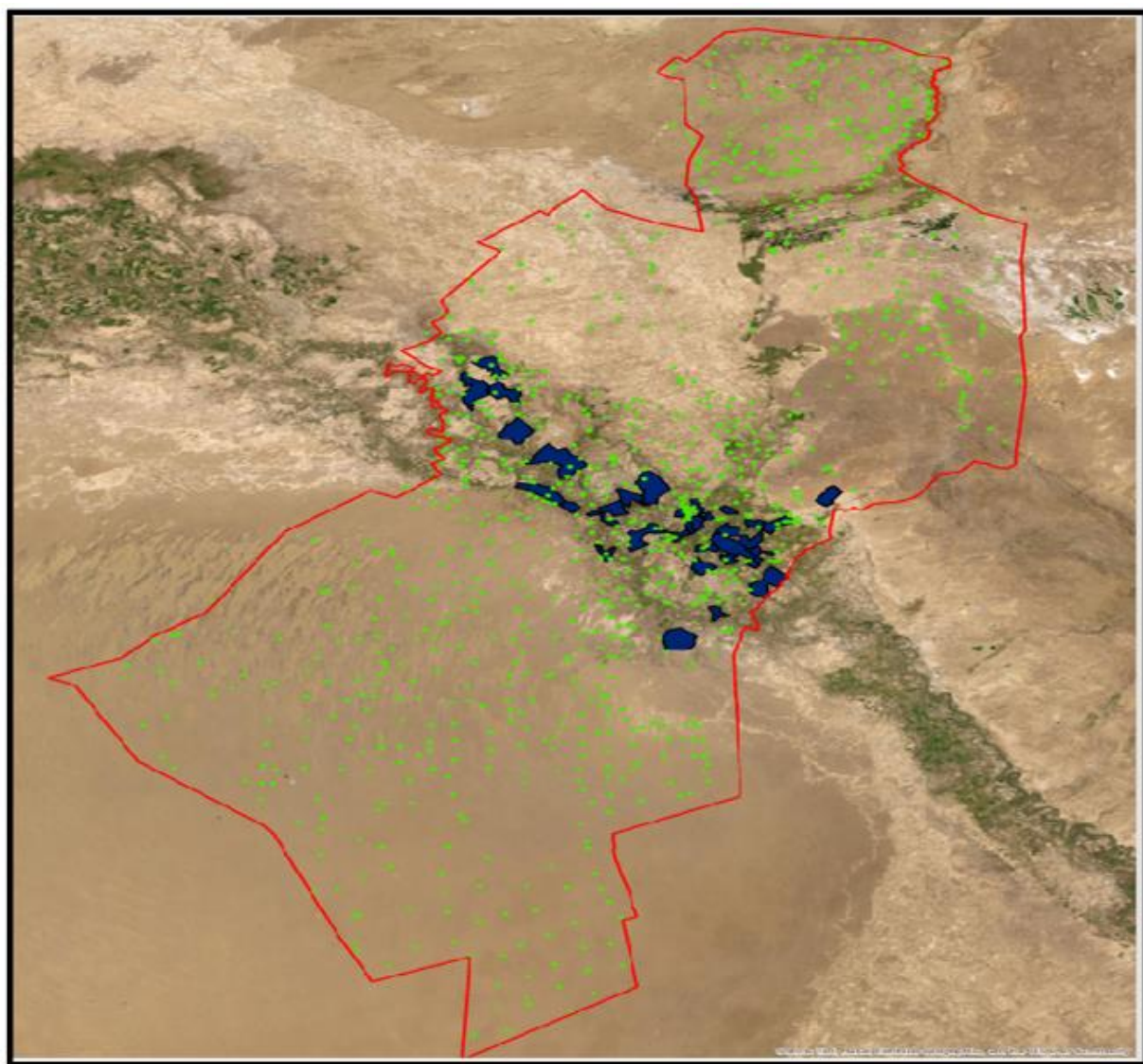

ШАРТТЫ БЕЛГІЛЕРІ

- - Аудан шекарасы
- - Елді мекендер
- - Резервке алынуға жататын жайылымдар

Шиелі ауданы бойынша 2025-2029
жылдарға
арналған жайылымдарды басқару және
оларды
пайдалану жөніндегі жоспарға 7-
қосымша

Суды тұтыну нормасына сәйкес жасалған су көздеріне (көлдерге, өзендерге, тоғандарға қазандарға, суару немесе суландыру каналдарына, құбырлы немес шахта құдықтарына) қол жеткізу схемасы

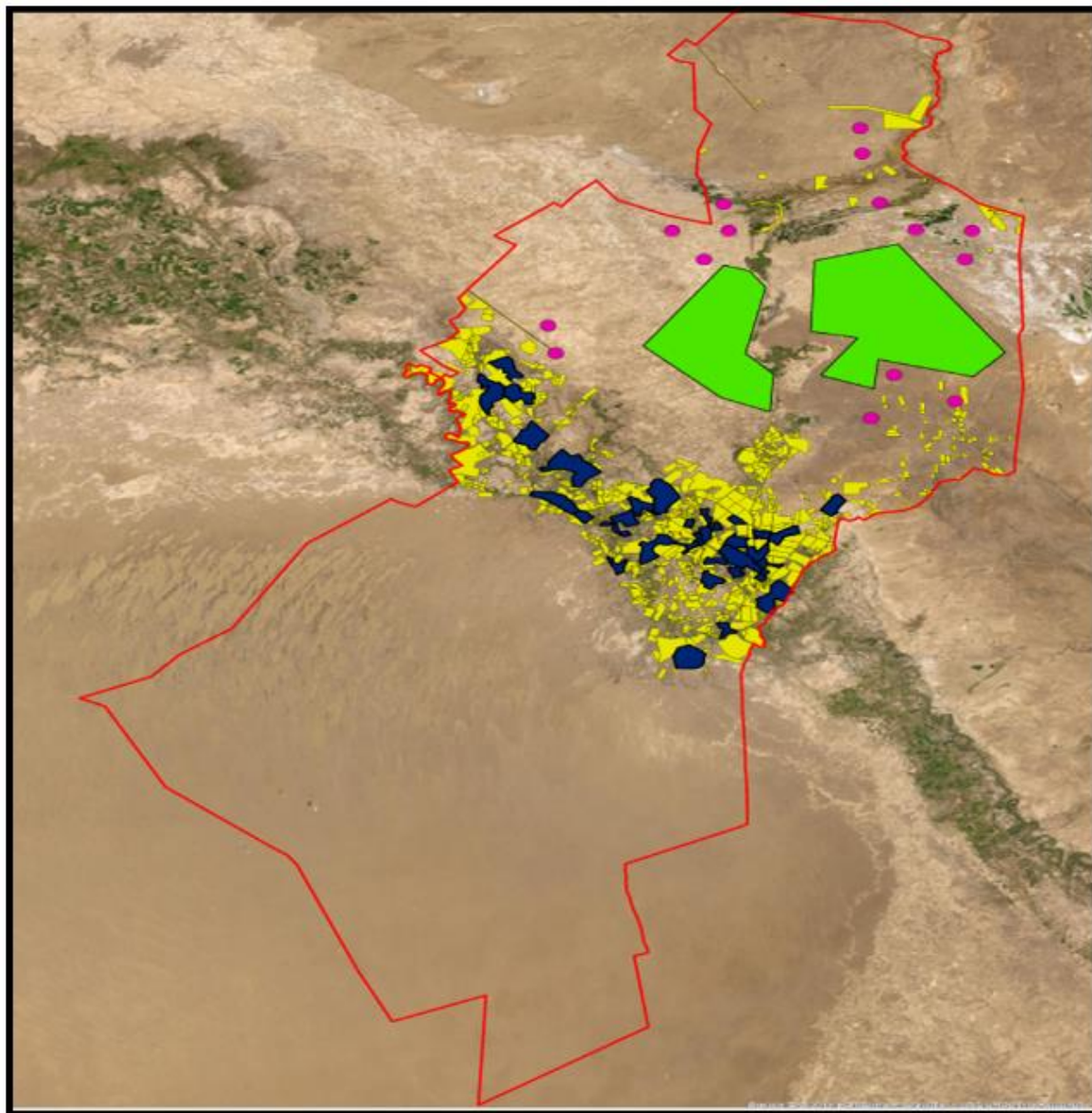

ШАРТТЫ БЕЛГІЛЕРІ:

- - Құдықтар
- - Елді мекендер
- - Ауданның шекарасы

Шиелі ауданы бойынша 2025-2029
жылдарға
арналған жайылымдарды басқару және
оларды
пайдалану жөніндегі жоспарға 8-
қосымша

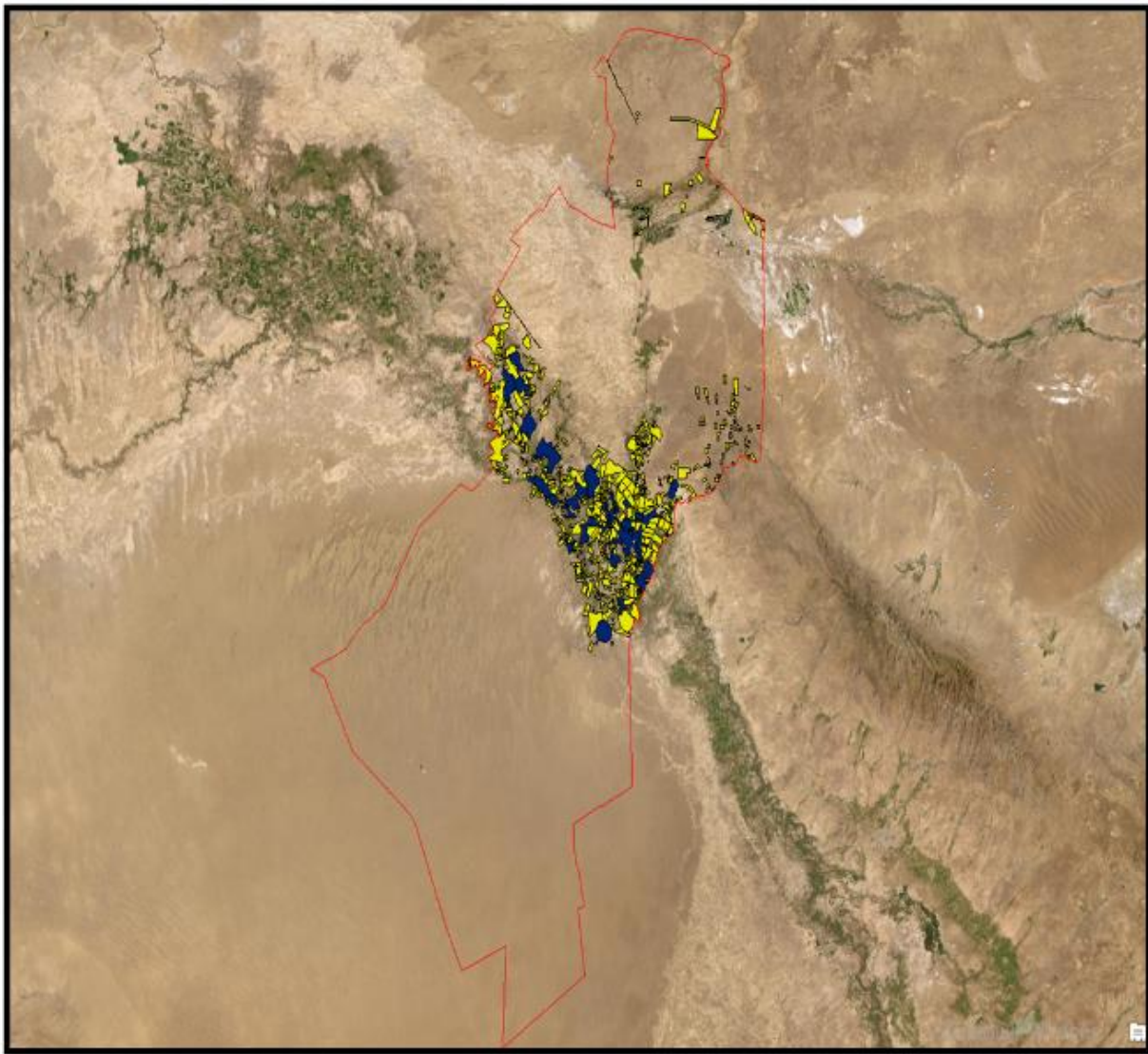
Ауыл шаруашылығы жануарларының басын шалғайдағы жайылымдарға орналастыру схемасы

- - Аудан шекарасы
- - Жер пайдаланушылар
- - Елді мекендер
- - Ұсынлатын жайылым айналымдары
- - Мал басын шалғайдағы жайылымдарға орналастыру

Шиелі ауданы бойынша 2025-2029
жылдарға
арналған жайылымдарды басқару және
оларды
пайдалану жөніндегі жоспарға 9-
қосымша

Ауылдық округке кіретін ауылдық елді мекендер арасында жайылымдарды жобалық бөлу (қайта бөлу)

ШАРТТЫ БЕЛГІЛЕРІ:

- Ауылшаруашылығы мақсатындағы жерлер
- Елді мекендер
- Ауданның шекарасы
- - Жайлауға көшу
- ←
 - Қыстауға көшу